

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	4Obdo/32/2016
Identifikačné číslo spisu:	2113232817
Dátum vydania rozhodnutia:	28.04.2017
Meno a priezvisko:	JUDr. Viera Pepelová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2017:2113232817.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu: Slovenské liehovary a likérky, a.s. so sídlom Trnavská cesta, Leopoldov, IČO: 36 241 369, právne zastúpený G. Lehnert, k.s. so sídlom Rajská ulica č. 7 Bratislava, proti žalovanému: Mesto Leopoldov, Hlohovecká cesta 104/2, Leopoldov, IČO: 00 312 703, právne zastúpený PROSMAN A PAVLOVIČ advokátska kancelária, s.r.o. so sídlom Hlavná 31, Trnava o zaplatenie 216.131,21 eur s príslušenstvom, vedenej na Okresnom súde Trnava pod sp. zn. 36Cb/93/2013, o dovolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Trnave č. k. 31Cob/105/2015-176 z 22. októbra 2015 v znení opravného uznesenia č. k. 31Cob/105/2015-211 z 22. marca 2016, takto

rozhodol:

r o z h o d o l :

Dovolenie o d m i e t a .

Žalovaný m á voči žalobcovi n á r o k na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Trnava rozsudkom č. k. 36Cb/93/2013-129 z 15. mája 2015 zamietol žalobu, ktorou sa žalobca domáhal od žalovaného zaplatenia sumy 216.131,21 eur s úrokom z omeškania vo výške 5,75 % ročne zo sumy 216.131,21 eur od 29. novembra 2013 do zaplatenia a náhradu trov konania titulom náhrady škody, ktorá mala spočívať v majetkovej ujme predstavujúcej rozdiel medzi daňou, ktorú žalobca zaplatil na základe nezákonných všeobecne záväzných nariadení vydaných žalovaným a daňou, ktorú by bol žalobca zaplatil, ak by tieto všeobecne záväzné nariadenia boli v súlade so zákonom o miestnych daniach, zákonom o obecnom zriadení a Ústavou Slovenskej republiky. Zároveň žalobcu zaviazal na náhradu trov konania vo výške 1.039,82 eur.

2. Žalobca odôvodnil žalobu tým, že vlastní nehnuteľnosti v priemyselnom areáli nachádzajúcom sa v priemyselnej zóne mesta Leopoldov a žalovaný všeobecne záväznými nariadeniami účinnými v rokoch

2010 až 2013 zvýšil ročnú sadzbu dane z pozemkov a zo stavieb v rozpore so zákonom o miestnych daniach účinnom v príslušnom roku, čo objektívne sťažilo žalobcovi výkon práva slobodne podnikat' v zmysle článku 35 ods. 1 Ústavy SR a tým žalovanému spôsobil škodu. Konkrétne išlo o všeobecne záväzné nariadenie žalovaného č. 73/2009 o dani z nehnuteľnosti účinné v roku 2010. Všeobecne záväzné nariadenie č. 78/2010 o dani z nehnuteľnosti účinné v roku 2011, všeobecne záväzné nariadenie č. 85/2011 o dani z nehnuteľnosti účinné v roku 2012 a všeobecne záväzné nariadenie č. 89/2012 o dani z nehnuteľnosti účinné v roku 2013. Predmetné všeobecne záväzné nariadenia účinné v rokoch 2010 až 2013 v ustanovení čl. 1 bod 2., v ktorých žalovaný vymedzil jednotlivé časti Leopoldov, za ktoré v zmysle čl. 2 bod 3. zvýšil ročnú sadzbu dane z jednotlivých skupín pozemkov a v zmysle čl. 3 bod 3. zvýšil ročnú sadzbu dane pre jednotlivé druhy stavieb, sú v rozpore s ust. § 8 ods. 2 druhá veta a § 12 ods. 2 druhá veta zákona o miestnych daniach účinnom v príslušnom roku. Žalovaný uvedenými všeobecnými záväznými nariadeniami nezákonne vyčlenil nehnuteľnosti žalobcu do časti mesta Leopoldov podliehajúcej zvýšenej ročnej sadzbe dane za určité skupiny pozemkov a druhy stavieb. Žalovaný súčasne porušil aj svoju prevenčnú povinnosť v zmysle ust. § 415 Občianskeho zákonníka, nakoľko v čase vydania uvedených nezákonných všeobecne záväzných nariadení, ktoré sú v rozpore so zákonom o miestnych daniach účinnom v príslušnom roku, mohol a mal predvídať, že takýmto konaním môže spôsobiť žalobcovi škodu. Žalovaný porušením prevenčnej povinnosti spôsobil žalobcovi škodu, pretože žalobca zaplatil na dani z nehnuteľnosti žalovanému viac, než mu mal zaplatiť v prípade, že by žalovaný postupoval v súlade s príslušnými ustanoveniami zákona. Žalobca si uplatnil úroky z omeškania odo dňa doručenia žaloby na súd.

3. Vo svojom rozhodnutí súd prvej inštancie uviedol, že návrh na vyslovenie nesúladu všeobecne záväzného nariadenia vo veciach územnej samosprávy so zákonom môže podať na súd iba prokurátor, keď podľa Piatej časti O. s. p., konkrétne § 250zťa O. s. p., koná krajský súd, v obvode ktorého sa nachádza obec, ktorá vydala predmetné všeobecne záväzné nariadenie. V konaní bolo preukázané, že príslušným súdom v osobitnom konaní nebol vyslovený nesúlad medzi predmetnými všeobecne záväznými nariadeniami a zákonom a tieto teda nestratili účinnosť a to isté platí aj o namietanej protiústavnosti. Súd prvej inštancie bol názoru, že nemôže v tomto konaní skúmať a spochybňovať zákonnosť príslušných všeobecne záväzných nariadení, pri ktorých nebol vyslovený nesúlad so zákonom, resp. Ústavou SR, príslušným súdom v osobitnom konaní. Žalobca netvrdil, ani nepreukázal, že by namietal nezákonnosť predmetných všeobecne záväzných nariadení podľa § 6 zák. č. 369/1990 Zb. po ich vyvesení na úradnej tabuli, ani, že by podal podnet prokurátorovi na podanie protestu podľa § 22 ods. 1 písm. a) bod 2 zák. č. 153/2001 Z.z. o prokuratúre. Súd prvej inštancie považoval za účelové právne argumenty žalobcu, odôvodňujúce oprávnenie všeobecného súdu preskúmať zákonnosť príslušných všeobecne záväzných nariadení v konaní o náhradu škody podľa § 420 Občianskeho zákonníka za stavu, keď nevyužil žiadnu zo zákonných možností na preskúmanie ich súladu so zákonom, resp. Ústavou SR, v kombinácii s napadnutým rozhodnutím o vyrubení dane, resp. platobných výmerov, riadnymi opravnými prostriedkami a správnymi žalobami na preskúmanie ich zákonnosti. Pre uplatnenie zodpovednosti žalovaného za škodu v danom prípade absentuje prvý predpoklad a to protiprávny úkon, v dôsledku čoho nebolo ani ďalej potrebné skúmať ďalšie predpoklady zodpovednosti žalovaného za škodu. Súd prvej inštancie sa stotožnil s právnym názorom žalovaného, že aj v prípade, ak by došlo zo strany súdu k posúdeniu príslušných všeobecne záväzných nariadení ako nezákonných alebo protiústavných, medzi vydaním všeobecne záväzných nariadení a vznikom údajnej škody, bez ďalšieho neexistuje príčinná súvislosť. Žalobca totiž zaplatil dane na základe platobných výmerov, resp. rozhodnutí o vyrubení dane a nie na základe všeobecne záväzných nariadení. Súd rozhodol o náhrade trov konania v zmysle § 142 ods. 1 O. s. p.

4. O odvolaní žalobcu proti uvedenému rozhodnutiu súdu prvej inštancie rozhodol Krajský súd v Trnave rozsudkom č. k. 31Cob/105/2015-176 zo dňa 22. októbra 2015 v znení opravného uznesenia č. k. 31Cob/105/2015-211 zo dňa 22. marca 2016 tak, že napadnutý rozsudok potvrdil a žalobcu zaviazal na náhradu trov odvolacieho konania. V tomto rozhodnutí krajský súd uviedol, že ak žalobca tvrdí, že mu škoda bola spôsobená všeobecne záväznými nariadeniami (nie daňovými výmermi), tak na uplatnenie zodpovednosti za škodu z nezákonného rozhodnutia musia byť splnené podmienky a to protiprávnosť rozhodnutia, právoplatnosť rozhodnutia, vyčerpanie všetkých opravných prostriedkov a zrušenie

(čiastočné alebo úplné) nezákonného rozhodnutia. Výsledok legislatívnej činnosti orgánu územného celku môže byť z hľadiska zákonnosti a ústavnosti (abstraktnej kontroly) preskúmaný na krajskom súde. V súlade so zásadou subsidiarity, ak je v určitej veci oprávnený rozhodnúť iný súd, tak to vylučuje právomoc Ústavného súdu a preto by mal normotvornú činnosť orgánov územnej samosprávy preskúmať v prvom rade krajský súd s poukazom na článok 125 ods. 1 písm. d) Ústavy SR. Aplikácia § 415 Občianskeho zákonníka prichádza do úvahy len vtedy, ak neexistuje konkrétna právna úprava vzťahujúca sa na konanie, ktorého protiprávnosť sa posudzuje. Pokiaľ postup stanovený právnou normou bol dodržaný, je aplikácia § 415 Občianskeho zákonníka vylúčená. Žalobca v konaní nepreukazoval a ani nepreukázal porušenie prevenčnej povinnosti. Jeho pozornosť bola zameraná iba na tvrdenie protiústavnosti a protizákonnosti všeobecne záväzných nariadení žalovaného, teda žalobca žiadal konkrétny prieskum ústavnosti všeobecne záväzných nariadení žalovaného, ktorého výsledok však vôbec nesúvisel s predmetom sporu. Porušenie prevenčnej povinnosti prichádza do úvahy iba v prípade, ak by neboli porušené iné právne normy, ktorých porušenie však žalobca tvrdí, t. j. vo výsledku, ak by všeobecne záväzné nariadenia neboli protiústavné. V predmetnej veci nedochádzalo k rozhodovaniu podľa zrušeného právneho predpisu uplatniteľného v danej veci, ktorého ústavnosť by bola pochybná, keďže žalobca sa domáha zodpovednosti žalovaného za škodu v zmysle § 420 Občianskeho zákonníka, ktorej predpoklady sú protiprávny úkon (konanie v rozpore s prevenčnou povinnosťou § 415 Občianskeho zákonníka), vznik škody, príčinná súvislosť medzi protiprávnym úkonom a vzniknutou škodou a zavinenie. Odvolací súd vo svojom rozhodnutí ďalej uviedol, že ak by mal okresný súd posudzovať ako predbežnú otázku ústavnosť namietaných všeobecne záväzných nariadení a na tomto základe rozhodnúť predmetnú vec, tak by sa to priečilo zmyslu a účelu ústavných noriem upravujúcich vnútornú delbu moci vo sfére súdnej moci medzi Ústavným súdom a všeobecné súdy a ústavnej koncepcii špecializovaného a koncentrovaného typu kontroly ústavnosti právnych predpisov. V konaní pred okresným súdom by orgán, ktorý normy vydal (mestské zastupiteľstvo), nemal žiadne procesné postavenie a oprávnenia, ako obhájiť výsledok svojej činnosti (na rozdiel od konania pred Ústavným súdom a konania o proteste prokurátora) a preto aj z týchto procesných dôvodov nie je prípustné, aby okresný súd vykonával kontrolu ústavnosti právnych noriem, keď túto právomoc majú iba ústavou a zákonom určené orgány. Odvolací súd považoval za potrebné na zdôraznenie správnosti napadnutého rozsudku uviesť, že súdu prvej inštancie neprislúcha preskúmať ústavnosť a zákonnosť predmetných všeobecne záväzných nariadení žalovaného ani ako predbežnú otázku na posúdenie nároku žalobcu o náhradu škody, nakoľko jediným vecne príslušným súdom na konanie o súlade všeobecne záväzného nariadenia obce a vyššieho územného celku so zákonom, nariadením vlády a všeobecne záväznými predpismi ministerstiev a ostatných ústredných orgánov štátnej správy je len krajský súd, v obvode ktorého sa nachádza obec, ktorá vydala všeobecne záväzné nariadenie v zmysle ust. § 250zfa ods. 2 O. s. p., (ktoré ustanovenie je zaradené k osobitným konaniam v správnom súdnictve) a to len na základe návrhu prokurátora. Odvolací súd sa teda stotožňuje s názorom súdu prvej inštancie, keď vychádzal z predpokladu zákonnosti všeobecne záväzných nariadení žalovaného a z dôvodu absencie prvého predpokladu zodpovednosti žalovaného za škodu a to protiprávneho konania, žalobný návrh titulom náhrady škody v zmysle ust. § 420 Občianskeho zákonníka ako nedôvodný zamietol, keď z dôvodu hospodárnosti konania nebolo potrebné skúmať aj ďalšie predpoklady zodpovednosti žalovaného za škodu. Odvolací súd rozhodol o trovách odvolacieho konania postupom podľa § 224 ods. 1 O. s. p. v spojení s ust. § 142 ods. 1 O. s. p.

5. Proti rozsudku odvolacieho súdu podal žalobca dovolanie v zmysle ust. § 237 písm. f) O. s. p. a to z dôvodu, že odvolací súd napadnuté rozhodnutie nedostatočne, nezrozumiteľne a nepresvedčivo odôvodnil a zaťažil tak konanie vadou, ktorá spočíva v odňatí možnosti konať pred súdom [§ 241 ods. 2 písm. a) v spojení s ust. § 237 písm. f) O. s. p.]. Zároveň odvolací súd nesprávne právne posúdil nárok žalobcu a teda napadnuté rozhodnutie vychádza aj z nesprávneho právneho posúdenia veci [§ 241 ods. 2 písm. c) O. s. p.]. Žalobca preto navrhol, aby dovolací súd rozsudok odvolacieho súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

6. Podľa žalobcu odvolací súd síce vychádzal z toho, že aplikácia ust. § 415 Obč. zák. prichádza do úvahy len vtedy, ak neexistuje konkrétna právna úprava vzťahujúca sa na konanie, ktorého protiprávnosť sa posudzuje, avšak podľa jeho názoru žalobca takúto možnosť mal. V tomto ohľade

odvolací súd totiž usúdil, že vydanie všeobecne záväzných nariadení žalovaného podľa jeho názoru nespadá pod výluky v zmysle ust. § 6 ods. 4 a § 9 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z., a preto žalobca sa mohol svojho nároku na náhradu škody domáhať postupom upraveným v tomto zákone. Tento záver odvolacieho súdu je však nezrozumiteľný, nakoľko nemá oporu v platnej právnej úprave. Ustanovenie § 6 ods. 4 a § 9 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z. v znení upravujúcim výluky zo zodpovednosti za škodu spôsobenú nezákonným rozhodnutím a nesprávnym úradným postupom totiž nadobudlo účinnosť až 01. januára 2013 (nadobudnutím účinnosti zákona č. 412/2012 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v znení neskorších predpisov), pričom v zmysle ust. § 27 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z. z. sa zodpovednosť za škodu spôsobenú rozhodnutiami, ktoré boli vydané pred nadobudnutím účinnosti tohto zákona a za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom pred nadobudnutím účinnosti tohto zákona, spravuje doterajšími predpismi. Žalovaný však spôsobil žalobcovi škodu vydaním protiústavných a nezákonných všeobecne záväzných nariadení účinných počas rokov 2010, 2011, 2012 a 2013, a to vydaním všeobecne záväzného nariadenia žalovaného č. 73/2009 zo dňa 14. decembra 2009 účinného od 01. januára 2010 a všeobecne záväzného nariadenia žalovaného č. 78/2010 zo dňa 08. novembra 2010 účinného od 01. januára 2011 a všeobecne záväzného nariadenia žalovaného č. 85/2011 zo dňa 12. decembra 2011 účinného od 01. januára 2012 a č. 89/2012 zo dňa 12. decembra 2012 účinného od 01. januára 2013. Z toho je zrejmé, že všetky vyššie uvedené všeobecne záväzné nariadenia žalovaného boli vydané pred nadobudnutím účinnosti ust. § 6 ods. 4 a § 9 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z. v znení upravujúcim výluky zo zodpovednosti za škodu spôsobenú nezákonným rozhodnutím a nesprávnym úradným postupom. Preto už len z tohto dôvodu je napadnuté rozhodnutie nezrozumiteľné, keďže odvolací súd ho odôvodnil (okrem iného) najmä tým, že žalobca si mohol a mal uplatniť náhradu škody voči žalovanému v zmysle cit. ust. (zákona č. 514/2003 Z. z.), napriek tomu, že podľa v tom čase účinnej právnej úpravy žalobca pri uplatnení náhrady škody takýmto spôsobom úplne zjavne postupovať nemohol.

7. Odvolací súd teda v tomto ohľade zmätočne vychádzal z toho, že žalobca si v konkrétnom konaní uplatňuje náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím (individuálnym právnym aktom), napriek tomu, že žalobca si v tomto konaní neuplatňuje nároky z nezákonného rozhodnutia (napr. rozhodnutia o vyrubení dane) alebo nesprávneho úradného postupu v zmysle ust. § 10 ods. 2 písm. a) a b) zákona č. 514/2003 Z. z., keďže vyššie uvedené protiústavné a nezákonné všeobecne záväzné nariadenia žalovaného nie sú rozhodnutiami (individuálnymi právnymi aktmi, ktoré upravujú postavenie konkrétnej fyzickej alebo právnickej osoby a ktoré sú výsledkom aplikácie práva) a ani nejde o výsledok nesprávneho úradného postupu, ohľadom ktorých by si žalobca mohol uplatňovať náhradu škody v zmysle ust. zákona č. 514/2003 Z. z.. Žalobca pritom od počiatku tvrdil, že si uplatňuje náhradu škody podľa ust. § 415 Obč. zák. a ust. § 420 ods. 1 Obč. zák. spôsobenej nezákonnými a protiústavnými všeobecne záväznými nariadeniami žalovaného.

8. Z vyššie uvedeného vyplýva, že pre toto konanie bolo kľúčové, aby sa odvolací súd riadne vysporiadal s otázkou samotného základu právneho nároku žalobcu, a teda s otázkou prípustnosti uplatňovania náhrady škody v tomto konaní žalobcom podľa ust. § 415 Obč. zák. v spojení s ust. § 420 ods. 1 Obč. zák., nakoľko bez jej riadneho posúdenia a vysporiadania sa s ňou potom odvolací súd nemohol dospieť ani k presvedčivému záveru, či bol alebo nebol súd prvého stupňa povinný skúmať protiprávnosť (spočívajúcu v nezákonnosti a protiústavnosti) vyššie uvedených všeobecne záväzných nariadení žalovaného, v dôsledku vydania ktorých žalobcovi vznikla škoda. V prípade, ak by sa odvolací súd touto otázkou dôsledne zaoberal, musel by dospieť len k záveru, že v tomto prípade je prípustné, aby si žalobca uplatňoval v tomto konaní náhradu škody v zmysle ust. § 415 Obč. zák. resp. ust. § 420 ods. 1 Obč. zák., keďže v tomto prípade absentuje osobitná právna úprava, ktorá by žalobcovi umožňovala uplatnenie nároku na náhradu škody spôsobenej všeobecne záväzným nariadením obce v inom (osobitne upravenom) konaní.

9. Žalobca zároveň v odvolaní proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie v tejto veci navrhol, aby odvolací súd za účelom prejednávania jeho odvolania nariadil pojednávanie, pričom potrebu nariadenia pojednávania aj riadne odôvodnil. Odvolací súd však rozhodol o odvolaní žalobcu proti rozhodnutiu súdu prvej

inštalácie v tejto veci bez pojednávania, čo stručne odôvodnil len tým, že nejde o zákonom vymenované prípady vyžadujúce si prejednanie vecí odvolacím súdom na pojednávaní a podľa jeho názoru si pojednávanie ani nevyžadoval žiaden dôležitý verejný záujem. Podľa názoru žalobcu však bolo vydanie rozhodnutia o odvolaní v tejto veci bez nariadenia pojednávania v rozpore s verejným záujmom. V dôsledku rozhodnutia o odvolaní bez nariadenia pojednávania v tejto veci strany sporu stratili možnosť bezprostredne predostrieť odvolaciemu súdu svoje argumenty v prejednávanej veci a brániť sa argumentom predneseným druhou stranou sporu v prejednávanej veci a pri rozhodovaní v odvolacom konaní tak boli výlučne odkázaní na písomnosti založené v súdnom spise. Už len samotná výška žalovanej sumy (ktorá je značná) odôvodňovala dostatočný (dôležitý) verejný záujem na nariadení pojednávania v odvolacom konaní v tejto veci. Zároveň bolo vo verejnom záujme, aby bola verejne prejednaná otázka možnej zodpovednosti žalovaného za jeho postup pri výkone verejnej moci, a to hlavne s poukazom, že v tejto veci ide o dôležitú (a z pohľadu záujmov verejnosti aj zásadnú) otázku porušenia ústavy a príslušných zákonov žalovaným (ktorým je obec) tým, že žalovaný určil vyššiu ročnú sadzbu dane pre časť mesta, v ktorej má sídlo žalobca, než bola (v tom čase) oprávnená sadzba dane z nehnuteľností určená pre inú časť mesta s rovnakými miestnymi podmienkami ako časť mesta, v ktorej má sídlo žalobca. Napriek závažnosti prejednávanej veci však bola v rozpore s verejným záujmom stranám sporu odňatá možnosť predostrieť priamo svoju vec odvolaciemu súdu, čím podľa názoru žalobcu odvolací súd toto konanie zaťažil vadou, ktorá spočíva v odňatí možnosti žalobcu konať pred súdom [§ 241 ods. 2 písm. a) v spojení s ust. § 237 písm. f) O. s. p.].

10. Žalobca vo svojom dovolaní tiež uvádza, že nemohol úspešne podať podnet generálnemu prokurátorovi Slovenskej republiky na podanie návrhu na začatie konania o súlade právnych predpisov v zmysle ust. § 13 ods. 1 písm. a) zákona o prokuratúre na Ústavný súd Slovenskej republiky, nakoľko všetky vyššie uvedené všeobecne záväzné nariadenia žalovaného stratili platnosť pred vydaním napadnutého rozhodnutia (z toho všeobecne záväzné nariadenia žalovaného z rokov 2010, 2011, 2012 stratili platnosť ešte pred začatím konania v tejto veci), čiže Ústavný súd Slovenskej republiky by v zmysle ust. § 41a ods 4 zákona č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov musel akékoľvek konanie o súlade vyššie uvedených právnych predpisov len zastaviť (bez toho, aby meritorne rozhodol vo veci samej). Keďže Ústavný súd Slovenskej republiky v zmysle citovaných ustanovení v konaní o súlade právnych predpisov nerozhodne o rozpore už zrušených všeobecne záväzných nariadení s Ústavou Slovenskej republiky (odhliadnuc od toho, že v takomto konaní by sa žalobca nemohol domáhať náhrady škody), tento postup žalobca objektívne zjavne nemohol úspešne iniciovať. Z cit. ust. totiž vyplýva, že Ústavný súd Slovenskej republiky je v konaní o súlade právnych predpisov podľa čl. 125 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky v zásade oprávnený posudzovať len súlad platných právnych predpisov.

11. Aj v prípade, ak by prokurátor v zmysle ust. § 22 ods. 1 písm. a) bod 2. zákona o prokuratúre na podnet žalobcu podal protest proti všeobecne záväznému nariadeniu žalovaného, účastníkmi súdneho konania o vyslovenie nesúladu všeobecne záväzného nariadenia so zákonom by v zmysle ust. § 250zfa ods. 2 O. s. p. boli žalovaný ako obec a prokurátor, a teda žalobca by sa v takomto konaní nemohol proti žalovanému domáhať náhrady škody, ktorú mu žalovaný protiústavnými a nezákonnými všeobecne záväznými nariadeniami spôsobil. Navyše aj súdne konanie o vyslovenie nesúladu všeobecne záväzného nariadenia so zákonom (vedené na príslušnom Krajskom súde) možno viesť len ohľadom platného všeobecne záväzného nariadenia, čiže obdobne aj v tomto prípade by príslušný súd musel podľa nášho názoru takúto žalobu len zamietnuť (keďže z ust. § 250zfa O. s. p. v tomto ohľade iný postup nevyplyva). Z toho je zrejmé, že v tomto prípade neprichádzal do úvahy žiaden z vyššie uvedených osobitných procesov, na ktoré v odôvodnení napadnutého rozhodnutia odkázal odvolací súd (a obdobne aj súd prvej inštalácie vo svojom rozhodnutí). Záver odvolacieho súdu, v zmysle ktorého mohol posudzovať zákonnosť vyššie uvedených všeobecne záväzných nariadení žalovaného v zmysle ust. § 250zfa ods. 3 O. s. p. iba príslušný Krajský súd na návrh prokurátora, a preto sa sudy nemuseli v tomto konaní zaoberať zákonnosťou vyššie uvedených (v súčasnosti zrušených) všeobecne záväzných nariadení žalovaného, v tomto ohľade teda zjavne neobstojí, nakoľko žalobca žiaden z týchto mechanizmov v tomto prípade nemohol účinne využiť.

12. Podľa žalobcu neobstojí ani záver odvolacieho súdu, že na rozdiel od konania podľa ust. § 250zfa O.

s. p., ak by mal posudzovať zákonnosť vyššie uvedených všeobecne záväzných nariadení žalovaného súd prvej inštancie (a nie v zmysle ust. § 250zfa ods. 3 O. s. p. príslušný Krajský súd), nemal by orgán, ktorý tieto normy vydal (mestské zastupiteľstvo), žiadne procesné postavenie v tomto konaní, a tak by nemohol obhájiť tento výsledok svojej činnosti. V zmysle ust. § 250zfa ods. 2 O. s. p. je totiž účastníkom konania o súlade všeobecne záväzného nariadenia obce a vyššieho územného celku so zákonom obec (žalovaný), vyšší územný celok a prokurátor. Žalovaný (obec) je pritom účastníkom konania v tejto veci, a teda svoje práva môže riadne hájiť aj v tomto konaní o náhradu škody. Pred rozhodnutím vo veci samej v konaní podľa ust. § 250zfa O. s. p. si síce príslušný Krajský súd vyžiada stanovisko orgánu, ktorý všeobecne záväzné nariadenie vydal, nič však nebránilo tomu, aby súd prvej inštancie podľa ust. § 120 ods. 1 tretia veta O. s. p. resp. odvolací súd podľa ust. § 213 ods. 5 prvá veta O. s. p. v spojení s ust. § 120 ods. 1 tretia veta O. s. p. postupoval obdobne aj v tomto konaní, ak by mal za to, že je to nevyhnutné na rozhodnutie v tejto veci. Je zároveň zrejmé, že v konaní pred príslušným Krajským súdom podľa ust. § 250zfa O. s. p. by žalobca vôbec nemal postavenie strany sporu (a tak by nemal žiadnu možnosť hájiť v takom konaní svoje práva) a ani by si v ňom nemohol uplatniť svoj nárok na náhradu škody, ktorý si uplatnil v tomto konaní.

13. V prípade žalobcom uplatňovaného nároku, predpokladom posúdenia ktorého je vysporiadanie sa s otázkou zákonnosti a ústavnosti všeobecne záväzných nariadení žalovaného (ako protiprávnych úkonov, od ktorých žalobca odvodzuje vznik škody), je totiž zrejmé, že žiaden iný orgán alebo iný súd zákonnosť (a ústavnosť) týchto v súčasnosti už neplatných všeobecne záväzných nariadení nemôže posúdiť, a preto tak mohol a mal urobiť súd prvej inštancie resp. odvolací súd v tomto konaní. Zjavne totiž nejde o postup, ktorý by bol v našom právnom poriadku výslovne vylúčený a navyše takýto postup predpokladá aj dostupná judikatúra (uznesenie ÚS SR sp. zn. PL. ÚS 13/08). Keďže odvolací súd sa stotožnil s názorom súdu prvej inštancie a bez ďalšieho vychádzal zo zákonnosti predmetných všeobecne záväzných nariadení žalovaného, pričom k tomuto záveru dospel bez toho, aby ich zákonnosť alebo nezákonnosť sám vyhodnotil, je zrejmé, že rozhodnutie odvolacieho súdu spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci [§ 241 ods. 2 písm. c) O. s. p.].

14. Je pritom podľa žalobcu zrejmé, že ak by žalovaný neporušil všeobecnú prevenčnú povinnosť v zmysle ust. § 415 Obč. zák. a nevydal by vyššie uvedené všeobecne záväzné nariadenia v ich nezákonnom a protiústavnom znení, ale tieto by vydal v súlade s právnou úpravou vtedy platnou, žalobcovi by nevznikla škoda spočívajúca v zaplatení dane vyrubenej s použitím vyššej ročnej sadzby dane než bola (v tom čase) oprávnená sadzba dane z nehnuteľností pre danú časť mesta s rovnakými miestnymi podmienkami. Rozhodnutiami o vyrubení dane bola predmetná daň vyrubená na základe vyššie uvedených nezákonných a protiústavných všeobecne záväzných nariadení a v súlade s nimi, čiže tieto rozhodnutia neboli v rozpore s vyššie uvedenými nezákonnými a protiústavnými všeobecne záväznými nariadeniami, a preto ani nebol dôvod tieto rozhodnutia zo strany žalobcu napadnúť. Hlavnou príčinou vzniku škody na strane žalobcu (bez ktorej by k vzniku škody na strane žalobcu nedošlo) preto v tomto ohľade nie sú predmetné platobné výmery (rozhodnutia o vyrubení dane žalovaného), ale vyššie uvedené nezákonné a protiústavné všeobecne záväzné nariadenia žalovaného. Pokiaľ teda odvolací súd v napadnutom rozhodnutí dospel k záveru, že medzi vydaním predmetných všeobecne záväzných nariadení žalovaného a vznikom škody na strane žalobcu neexistuje príčinná súvislosť, potom aj v tomto prípade rozhodnutie odvolacieho súdu spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci [§ 241 ods. 2 písm. c) O. s. p.].

15. K dovolaniu žalobcu sa vyjadril žalovaný, ktorý uviedol, že odvolací súd jasne a zrozumiteľne vysvetlil prečo potvrdil rozhodnutie nižšieho súdu, a to z dôvodu, že žalobca nepreukázal prvý predpoklad zodpovednosti žalovaného za škodu, a to porušenie právnej povinnosti. Podľa odvolacieho súdu pokiaľ príslušný orgán v osobitnom konaní nevysloví opak, platí zákonnosť (správnosť) všeobecne záväzných nariadení žalovaného (žalobca tvrdí, že mu vznikla škoda v dôsledku nezákonných a neústavných všeobecne záväzných nariadení žalovaného, t. j. musí aj uniesť bremeno ohľadom týchto tvrdení). Podľa žalobcových nejasných a nezrozumiteľných tvrdení nezákonnosťou a neústavnosťou všeobecne záväzných nariadení žalovaného mala byť porušená prevenčná povinnosť podľa § 415 Občianskeho zákonníka. Uvedené tvrdenia však neboli preukázané. Príslušný orgán nevyslovil neplatnosť všeobecne záväzných nariadení žalovaného, t. j. uvedené nemohli byť príčinou porušenia

prevenčnej povinnosti, resp. škody. Súd v konaní riadne preskúmavali predpoklady zodpovednosti žalovaného za škodu podľa Občianskeho zákonníka v zmysle žaloby (rozhodujúcich skutkových tvrdení), a na základe vykonaného dokazovania a právneho posúdenia dospeli k odôvodnenému záveru, že nebol medzi iným naplnený prvý predpoklad zodpovednosti za škodu (porušenie povinnosti) a preto argumentácia žalobcu ohľadom nedostatočného odôvodnenia rozhodnutia z pohľadu iných zákonov nemá logické opodstatnenie a súd sa touto argumentáciou ani nezaoberal. Pokiaľ nie je daný čo len jeden predpoklad zodpovednosti za škodu, nie je možné daný nárok priznať.

16. Žalobca napriek snahe sformulovať prípustnosť dovolania z dôvodu § 237 písm. f) O. s. p., netvrdí, že by nenariadenie odvolacieho pojednávania malo za následok nesprávne rozhodnutie vo veci a nesprávne právne posúdenie, tvrdí len, že podľa jeho názoru ide z pohľadu verejnosti o zásadnú otázku. V tejto súvislosti dáva žalovaný do pozornosti, že záujem verejnosti o pojednávanie v tejto veci na súde prvej inštancie sa rovnal nule (žiadna verejnosť sa pojednávania nezúčastnila) o danú vec sa nezaujímajú ani občania, ani médiá (ide o čisto účelovú žalobu na plnenie bez verejného presahu). Argumenty žalobcu od podania žaloby po podanie dovolania sa cyklicky opakujú (nedošlo k žiadnej zmene alebo rozšíreniu argumentácie).

17. Žalovaný má za to, že v uvedenom prípade neústavnosť všeobecného záväzného nariadenia nemôže súd riešiť ani ako predbežnú otázku v rámci konania o zodpovednosti za škodu a uvedený postup je vylúčený (neústavnosť musí v konaní o náhradu škody žalobca preukázať rozhodnutím príslušného orgánu). V argumentácii žalobcu ohľadom jedinej možnosti preskúmania právnych noriem všeobecným súdom (bez ohľadu na to, že žalobca mohol využiť iné zákonom aprobované postupy) nie je zohľadnený jeden aspekt, a to skutočnosť, že právne normy môžu byť predmetom preskúmania (konkrétny prieskum ústavnosti) iba v prípade, ak sa súd domnieva (nie účastník konania), že iný všeobecne záväzný právny predpis, jeho časť alebo jeho jednotlivé ustanovenie, ktoré sa týka prejednávanej veci, odporuje ústave, ústavnému zákonu, medzinárodnej zmluve podľa čl. 7 ods. 5 alebo zákonu (čl. 144 ods. 2 Ústavy SR). V danom prípade ide o oprávnenie (nie povinnosť v prípade pochybností strany sporu) súdu iniciovať konanie, a to v prípade ak má súd za to, že právny predpis, ktorého sa konanie týka je neústavný (v danom prípade však súd k uvedenej domnienke nedospel, resp. žalobcom tvrdený nesúlad nemôže byť predmetom konania o náhradu škody), a to aj po zohľadnení čl. 152 ods. 4 Ústavy SR.

18. Podľa žalobcu procesný postup, v rámci ktorého by všeobecný súd mal posudzovať ústavnosť právnych noriem nie je zákonom výslovne vylúčený, a preto je možný. S uvedeným záverom sa žalovaný nemôže stotožniť, keďže je v rozpore s koncepciou špecializovaného a koncentrovaného typu kontroly ústavnosti právnych predpisov a v rozpore so zásadou, že štátne orgány môžu konať iba na základe ústavy, v jej medziach a v rozsahu a spôsobom, ktorý ustanoví zákon. Sudcovská úvaha o možnosti rozšírenia dovoleného prieskumu otázok vo všeobecnom súdnom konaní (o náhradu škody) nad rámec umožnený zákonom by v konečnom dôsledku znamenal, že sudca prestal byť viazaný ústavou a zákonom, a to na základe vlastného rozhodnutia (nie zákonného príkazu).

19. Zhodne podľa žalobcu i žalovaného príčinou škody môže byť len tá okolnosť, bez existencie ktorej by škodlivý následok nevznikol. Žalovaný na margo argumentácie žalobcu obsiahnutej podanom dovolaní tvrdí, že pokiaľ by neexistovalo rozhodnutie o vyrubení dane, žalobcom tvrdený následok (škoda) - spôsobená zaplatením dane by nenastal. Platobný výmer je „conditio sine qua non“ pre zaplatenie dane. Bez platobného výmeru nie je možné, aby došlo k zaplateniu dane. Titulom pre zaplatenie dane nie je všeobecné záväzné nariadenie žalovaného - to samé o sebe nie je spôsobilé individuálne určiť výšku daňovej povinnosti žalobcu. Existencia všeobecne záväzného nariadenia nie je spôsobilá bez ďalšieho (individuálnej aplikácie práva) záväzne uložiť žalobcovi povinnosť na úhradu dane. Žalobca by bez existencie platobného výmeru nebol povinný zaplatiť daň vo výške ako ju uhradil (išlo by o dobrovoľné plnenie, t. j. bola by prerušená reťaz príčiny a následku). Žalovaný má za to, že z vyššie uvedeného je zrejmé, že rozhodnutie súdu aj ohľadom príčinnej súvislosti spočíva na správnom právnom posúdení. Žalovaný si zároveň uplatnil trovy dovolacieho konania a žiadal zaviazat' na ich náhradu žalobcu.

20. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“) ako súd dovolací [podľa § 35 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej aj „C. s. p.“)] po zistení, že dovolanie podala včas strana sporu (§ 424 C. s. p.) zastúpená advokátom (§ 429 ods. 1 C. s. p.), bez nariadenia dovolacieho pojednávania skúmal najskôr, či dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť týmto opravným prostriedkom a bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 443 C. s. p.) dospel k záveru, že dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, voči ktorému takýto mimoriadny opravný prostriedok nie je prípustný, preto ho treba odmietnuť (§ 447 písm. c/ C. s. p.).

21. Dovolanie žalobcu bolo podané 30. decembra 2015. Dňa 1. júla 2016 nadobudol účinnosť zákon č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok, ktorý upravuje postup súdu pri prejednávaní a rozhodovaní sporov. Civilným sporovým poriadkom bol zrušený zákon č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok. Podľa § 470 ods. 1 C. s. p., ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti. Ustanovenie § 470 ods. 1 C. s. p. zakotvuje okamžitú aplikabilitu procesnoprávných noriem, ktorá znamená, že nová procesná úprava sa použije na všetky konania, a to i na konania začaté pred dňom účinnosti nového zákona.

22. Podľa § 470 ods. 2 C. s. p. právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti Civilného sporového poriadku, zostávajú zachované. V zmysle uvedeného zákonného ustanovenia dovolací súd posudzoval prípustnosť podaného dovolania, ako aj v ňom uvedené dovolacie dôvody, podľa zákona účinného v čase podania dovolania (ustanovenia § 236 a nasl. O. s. p.).

23. Dovolaním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O. s. p.).

24. V prejednávanej veci je dovolaním napadnutý rozsudok odvolacieho súdu, ktorým bol potvrdený rozsudok súdu prvej inštancie. Podľa § 238 ods. 1 O. s. p. bolo dovolanie prípustné proti rozsudku odvolacieho súdu, ktorým bol zmenený rozsudok súdu prvého stupňa vo veci samej. V zmysle § 238 ods. 2 O. s. p. bolo dovolanie prípustné tiež proti rozsudku, v ktorom sa odvolací súd odchýlil od právneho názoru dovolacieho súdu vysloveného v tejto veci. Podľa § 238 ods. 3 O. s. p. bolo dovolanie prípustné aj proti rozsudku odvolacieho súdu, ktorým bol potvrdený rozsudok súdu prvého stupňa, ak odvolací súd vyslovil vo výroku svojho potvrdzujúceho rozsudku, že je dovolanie prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu, alebo ak išlo o potvrdenie rozsudku súdu prvého stupňa, ktorým súd prvého stupňa vo výroku vyslovil neplatnosť zmluvnej podmienky podľa § 153 ods. 3 a 4 O. s. p.

25. Najvyšší súd so zreteľom na uvedené ustanovenia konštatuje, že žalobcom podané dovolanie nie je podľa § 238 O. s. p. prípustné. Nepřípustnosť dovolania v takom prípade znamená, že sa v podstatnej miere zužuje právna možnosť využitia zákonom prezumovaných dovolacích dôvodov, a teda možnosť dovolateľa domáhať sa reparácie prípadných nesprávností v súdom konaní, ktoré sa spájajú s tzv. inou vadou v konaní majúcou za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 241 ods. 2 písm. b/ O. s. p.) a nesprávnym právnym posúdením veci (§ 241 ods. 2 písm. c/ O. s. p.).

26. Ak súdne konanie trpí niektorou z väd vymenovaných v ustanovení § 237 ods. 1 O. s. p., možno dovolaním napadnúť aj rozhodnutia vo veciach, pri ktorých je inak dovolanie z hľadiska § 239 O. s. p. neprípustné. Vzhľadom na zákonnú povinnosť (§ 242 ods. 1 veta druhá O. s. p.) skúmať vždy, či napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu nebolo vydané v konaní postihnutom niektorou z procesných väd uvedených v § 237 ods. 1 písm. a/ až g/ O. s. p., dovolací súd sa ďalej zaoberal otázkou, či nie je daná prípustnosť dovolania v zmysle tohto zákonného ustanovenia, teda či v danej veci nejde o prípad nedostatku právomoci súdu, spôsobilosti byť účastníkom konania, riadneho zastúpenia procesne nespôsobilého účastníka, o prekážku veci právoplatne rozhodnutej alebo už prv začatého konania, prípad absencie návrhu na začatie konania, hoci bol podľa zákona potrebný, prípad odňatia možnosti účastníkovi pred súdom konať alebo rozhodovania vylúčeným sudcom, či konania súdom nesprávne obsadeným.

27. Dovolateľ existenciu procesných väd konania v zmysle § 237 ods. 1 písm. a/ až e/ a g/ O. s. p. netvrdí a procesné vady tejto povahy v dovolacom konaní nevyšli najavo. Prípustnosť jeho dovolania preto z týchto ustanovení nevyplýva.

28. Žalobca v dovolaní namieta, že mu bola odňatá možnosť konať pred súdom (§ 237 ods. 1 písm. f/ O. s. p.) tým, že odvolací súd svoje rozhodnutie nedostatočne, nezrozumiteľne a nepresvedčivo odôvodnil a zároveň rozsudok odvolacieho súdu spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci v zmysle ustanovenia § 241 ods. 2 písm. c/ O. s. p.. Vzhľadom na obsah dovolania, v ňom zvolenú argumentáciu - vytýkanú nesprávnosť (nedostatok), ktorej sa mal dopustiť odvolací súd, zameral sa dovolací súd osobitne na otázku, či postupom odvolacieho súdu nebola dovolateľovi odňatá možnosť pred súdom konať (§ 237 písm. f/ O. s. p.).

29. V súvislosti s dovolacím dôvodom v zmysle ustanovenia § 237 ods. 1 písm. f/ O. s. p. platí, že je úzko prepojený s porušením práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy a s porušením práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“). Vada konania uvedená v § 237 ods. 1 písm. f/ O. s. p. znamená vždy porušenie čl. 46 ods. 1 Ústavy aj čl. 6 ods. 1 dohovoru. Uvedený vzťah vyplýva aj v C. s. p. vymedzenom dovolacom dôvode podľa § 420 písm. f/, podľa ktorého je dovolanie prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

30. Judikatúra najvyššieho súdu (viď R 111/1998) zastáva názor, že nepreskúmateľnosť rozhodnutia nezakladá procesnú vadu konania v zmysle § 237 ods. 1 písm. f/ O. s. p., ale (len) inú vadu konania (§ 241 ods. 2 písm. b/ O. s. p.), ktorá však nie je dôvodom zakladajúcim prípustnosť dovolania. Právna kvalifikácia nepreskúmateľnosti rozhodnutia odvolacieho súdu ako dôvodu zakladajúceho len tzv. inú vadu konania pritom vyplýva tiež z rozhodnutí ďalších senátov najvyššieho súdu (porovnaj napríklad sp. zn. 1Cdo/140/2009, 1Cdo/181/2010, 2MCdo/18/2008, 2Cdo/83/2010, 4Cdo/310/2009, 5Cdo/290/2008, 5Cdo/216/2010, 6Cdo/25/2012, 7Cdo/52/2011, 7Cdo/109/2011).

31. Správnosť takéhoto nazerania na problematiku nepreskúmateľnosti rozhodnutia a jej dôsledkov potvrdzujú tiež rozhodnutia ústavného súdu o sťažnostiach proti tým rozhodnutiam najvyššieho súdu, ktoré zotrvali na právnych záveroch súladných s R 111/1998 (viď napríklad rozhodnutia ústavného súdu sp. zn. I. ÚS 184/2010, III. ÚS 184/2011, I. ÚS 264/2011, I. ÚS 141/2011, IV. ÚS 481/2011, III. ÚS 148/2012, IV. ÚS 481/2011, IV. ÚS 208/2012, IV. ÚS 90/2013, I. ÚS 287/2014). Dovolací súd osobitne poukazuje na to, že ústavný súd v náleze z 30. januára 2013 sp. zn. III. ÚS 551/2012 konštatoval, že „sa väčšinovým názorom svojich senátov priklonil k tej judikatúre najvyššieho súdu, ktorá prijala záver, že nedostatok riadneho odôvodnenia rozsudku nezakladá vadu konania podľa § 237 písm. f/ O. s. p., ale len tzv. inú vadu konania podľa § 241 ods. 2 písm. b/ O. s. p.“. Na doloženie aktuálnosti tohto právneho náhľadu na danú problematiku dovolací súd uvádza, že ústavný súd v uznesení z 27. marca 2014 sp. zn. IV. ÚS 196/2014 zotrval „na opakovane vyslovenom závere (napr. IV. ÚS 481/2011, IV. ÚS 499/2011, IV. ÚS 161/2012) o ústavnej udržateľnosti názoru najvyššieho súdu, podľa ktorého prípadný nedostatok riadneho odôvodnenia dovolaním napadnutého rozhodnutia, nedostatočne zistený skutkový stav alebo nesprávne právne posúdenie veci nezakladá vadu konania podľa § 237 ods. 1 písm. f/ O. s. p.“. V uznesení z 28. októbra 2014 sp. zn. I. ÚS 606/2014 ústavný súd konštatoval, že najvyšší súd v rozhodnutí sp. zn. 3Cdo/55/2014 (založenom na stotožnení sa s rozhodnutím R 111/1998) dospel ústavne konformným spôsobom k záveru o neprípustnosti dovolania.

32. Dovolací súd v tejto súvislosti poukazuje taktiež na Stanovisko občianskoprávneho kolégia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 03. decembra 2015 (publikované v Zbierke Stanovísk Najvyššieho súdu Slovenskej republiky a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod R 2/2016), podľa ktorého nepreskúmateľnosť rozhodnutia zakladá inú vadu konania v zmysle § 241 ods. 2 písm. b/ Občianskeho súdneho poriadku. Výnimočne, keď písomné vyhotovenie rozhodnutia neobsahuje zásadné vysvetlenie dôvodov podstatných pre rozhodnutie súdu, môže ísť o skutočnosť, ktorá zakladá prípustnosť dovolania podľa § 237 ods. 1 písm. f/ Občianskeho súdneho poriadku.

33. O výnimku uvedenú vo vyššie citovanom stanovisku ide v prípade, ak strana sporu už v odvolaní proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie vznesla vecné námietky, ktoré boli spôsobilé spochybniť správnosť vydaného rozhodnutia a odvolací súd sa so žiadosťou z podstatných odvolacích námietok nevysporiadal, pričom sa s namietanou zákonnosťou postupu súdu prvej inštancie žiadnym spôsobom nevysporiadal a rozhodnutie súdu prvej inštancie s odkazom na ustanovenie § 219 ods. 2 O. s. p. ako vecne správne potvrdil (napr. uznesenie Najvyššieho súdu sp. zn. 3Obdo/39/2016).

34. Dovolací súd dodáva, že uvedené stanovisko je plne opodstatnené aj v prejednávanej veci a obsah spisu nedáva žiadny podklad pre to, aby sa na daný prípad vzťahovala druhá veta stanoviska. Dovoláním napadnutý rozsudok uvádza skutkový stav, ktorý považoval odvolací súd za rozhodujúci, stanoviská procesných strán k prerokovanej veci, výsledky vykonaného dokazovania, obsah odvolania a právne predpisy, z ktorých vyvodil svoje právne názory vysvetlené v odôvodnení.

35. Preskúmaním veci dovolací súd dospel k záveru, že rozhodnutia súdov nižších inštancií zodpovedajú vyššie uvedeným požiadavkám kladeným na odôvodnenie rozhodnutí. Súd prvej inštancie, ako aj odvolací súd, v odôvodnení svojho rozhodnutia uviedli rozhodujúci skutkový stav, primeraným spôsobom opísali priebeh konania, stanoviská procesných strán k prejednávanej veci, výsledky vykonaného dokazovania a prijaté právne závery dostatočne zdôvodnili. Z odôvodnenia rozsudkov nevyplýva jednostrannosť, ani taká aplikácia príslušných ustanovení všeobecne záväzných právnych predpisov, ktorá by bola popretím ich účelu, podstaty a zmyslu. Súdny náležite vysvetlil, prečo nepovažujú nárok na náhradu škody uplatnený podľa § 415 a 420 Občianskeho zákonníka za preukázaný. Z obidvoch rozhodnutí (súdu prvej i druhej inštancie) je zrejmé z akých úvah vychádzali pri závere o tom, že v danom prípade konajúcemu súdu prvej inštancie neprislúcha preskúmať zákonnosť, resp. ústavnosť predmetných všeobecne záväzných nariadení žalovaného ani ako otázku predbežnú na posúdenie nároku žalobcu o náhradu škody, keď na takéto preskúmavanie je vecne príslušným krajský súd, v obvode ktorého sa nachádza obec, ktorá vydala všeobecne záväzné nariadenie v zmysle § 250zfa ods. 2 O. s. p. na základe návrhu prokurátora, resp. Ústavný súd SR na základe návrhu generálneho prokurátora podľa § 13 ods. 1 písm. a/ zák. č. 153/2001 Z. z. v spojení s § 37 ods. 1 zákona č. 38/1993 Z. z.. Nevyužitím možnosti pripomienkovania návrhu nariadenia v zmysle § 6 ods. 4 zákona č. 369/1990 Zb. účinného v čase platnosti jednotlivých všeobecne záväzných nariadení, nepodaním podnetu prokuratúry na podanie protestu voči všeobecne záväzným nariadeniam obce v čase ich platnosti v zmysle § 22 ods. 1 písm. a/ zákona č. 153/2001 Z. z. účinného v čase platnosti jednotlivých všeobecne záväzných nariadení, či nepodaním podnetu generálnemu prokurátorovi v zmysle § 25 ods. 4, 5 zákona č. 153/2001 Z. z. rovnako účinného v čase platnosti jednotlivých všeobecne záväzných nariadení sa samotný žalobca pripravil o možnosť reálnej „obrany“ voči týmto nariadeniam, pokiaľ ich znenie a obsah považoval za rozporné so zákonmi, prípadne i Ústavou Slovenskej republiky. Nečinnosť žalobcu nemôžu následne kompenzovať súdy v konaní o náhradu škody uplatnenej podľa § 420 Občianskeho zákonníka tým, že ako predbežnú otázku si vyriešia samotný „základ právneho nároku“ vykonaním kontroly ústavnosti právnych noriem, keď táto právomoc je ústavou a zákonmi zverená určeným orgánom (odlišným od okresného súdu konajúceho o nároku na náhradu škody). Opačný názor nepodporuje ani dostupná judikatúra a už vôbec nevyplýva zo žalobcom prezentovaného uznesenia ÚS SR sp. zn. PL. ÚS 13/08. Argumentáciu žalobcu, že odvolací súd vôbec neprihliadol na to, že žalobca si v konaní uplatňuje náhradu škody, ktorú mu žalovaný spôsobil nezákonnými a protiústavnými všeobecne záväznými nariadeniami a nie nezákonnými rozhodnutiami alebo nesprávnym úradným postupom podľa zákona č. 514/2003 Z. z., nepovažuje dovolací súd za opodstatnenú. Odvolací súd (zhodne so súdom prvej inštancie) posudzoval uplatňovaný nárok v zmysle ustanovení Občianskeho zákonníka a nie zákona č. 514/2003 Z. z. a vychádzajúc z predpokladu zákonnosti všeobecne záväzných nariadení žalovaného a z dôvodu absencie jedného z predpokladov zodpovednosti žalovaného za škodu - protiprávneho konania - odvoláním napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil.

36. Najvyšší súd dospel k záveru, že skutkové a právne závery súdov nie sú v danom prípade zjavne neodôvodnené a nezlučiteľné s čl. 46 ods. 1 Ústavy SR, odôvodnenie dovoláním napadnutého rozsudku odvolacieho súdu ako celok spĺňa parametre zákonného rozhodnutia a dáva odpovede na všetky kľúčové otázky (§ 157 ods. 2 O. s. p., resp. § 220 ods. 2 C. s. p.). Za porušenie základného práva zaručeného v

čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky v žiadnom prípade nemožno považovať to, že odvolací súd neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa predstáv žalobcu, alebo že sa žalobca so závermi uvedenými v napadnutom rozhodnutí nestotožňuje.

37. Žalobca ďalej vo svojom dovolaní namieta, že v dôsledku nenariadenia pojednávania v odvolacom konaní stratil možnosť bezprostredne predostrieť odvolaciemu súdu svoje argumenty v prejednávanej veci a brániť sa argumentom predneseným protistranou. Taktiež tvrdí, že už len samotná (značná) výška žalovanej sumy odôvodňovala dostatočný (dôležitý) záujem na nariadení pojednávania v odvolacom konaní v tejto veci a jeho nenariadením mal súd konanie zaťažiť vadou spočívajúcou v odňatí možnosti žalobcu konať pred súdom. K predmetným námietkam žalobcu dovolací súd uvádza, že odvolací súd dostatočne v odôvodnení svojho rozhodnutia vysvetlil dôvody pre ktoré nenariadil pojednávanie. Samotná výška žalovaného nároku nemôže byť sama o sebe dôvodom, ktorý by odôvodňoval dôležitý záujem na nariadení pojednávania a nie je ním ani v prípade jeho kumulácie so skutočnosťou, že podľa názoru žalobcu (nie z objektívneho hľadiska) sa v danom prípade jednalo o konanie, v ktorom mala byť verejne prejednaná otázka možnej zodpovednosti žalovaného za jeho postup pri výkone verejnej moci s akcentom na dôležitosť otázky porušenia ústavy a príslušných zákonov žalovaným. Dovolací súd, rovnako ako odvolací súd, nevzhladol pri konkrétnom konaní akýkoľvek verejný záujem na nariadení pojednávania, keďže v danej veci sa koná o jednotlivom záujme žalobcu, bez záujmu médií či verejnosti, navyše zohľadňujúc i tú skutočnosť, že k rozhodovaniu o otázke porušenia ústavy a zákonov žalovaným napokon v samotnom konaní ani nedošlo. Žalobca i žalovaný v podstate po celý čas zotrvali na svojich tvrdeniach, žalovaný vo svojom vyjadrení k odvolaniu žalobcu nepoužil žiadnu novú argumentáciu, ktorá by zásadným spôsobom mohla ovplyvniť rozhodnutie odvolacieho súdu, čo napokon vyplýva aj z odôvodnenia napadnutého rozsudku a taktiež zo skutočnosti, že ani samotný žalobca v dovolaní neuvádza konkrétne argumenty, ktoré by mal žalovaný použiť vo svojom vyjadrení k odvolaniu, v reakcii na ktoré mu postupom odvolacieho súdu nebolo umožnené sa vyjadriť. Jediný argument žalobcu v tomto smere je strata možnosti bezprostrednej argumentácie pred súdom a nutnosť poukázania súdu len na písomnosti založené v súdnom spise, čo opätovne samé o sebe nemá za následok odňatie možnosti konať pred súdom.

38. K námietke žalobcu, že rozsudok odvolacieho súdu a súdu prvej inštancie spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci (§ 241 ods. 2 písm. c/ O. s. p.) dovolací súd uvádza, že právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery. V súvislosti s námietkami dovolateľa je potrebné uviesť, že nesprávne právne posúdenie veci (§ 241 ods. 2 písm. c/ O. s. p.) je relevantným dovolacím dôvodom, avšak (na rozdiel od vád taxatívne vymenovaných v § 237 ods. 1 O. s. p.) nezakladá (súčasne) aj prípustnosť dovolania. Právne posúdenie veci je totiž realizáciou vlastnej rozhodovacej činnosti súdu, ktorou sa strane sporu neodnímajú žiadne procesné práva, ktoré jej Občiansky súdny poriadok (resp. Civilný sporový poriadok) dáva. V dôsledku toho by posúdenie, či odvolací súd (ne) použil správny právny predpis a či ho (ne) správne interpretoval alebo či zo správnych skutkových záverov vyvodil (ne) správne právne závery, prichádzalo do úvahy až vtedy, keby dovolanie bolo procesne prípustné, ale o taký prípad v danej veci nejde (viď R 54/2012 a tiež niektoré ďalšie rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, napr. rozhodnutie sp. zn. 1Cdo/62/2010 z 29. júna 2010, sp. zn. 2Cdo/97/2010 z 29. novembra 2010, sp. zn. 3Cdo/53/2011 z 9. júna 2011, sp. zn. 4Cdo/68/2011 z 24. mája 2011, sp. zn. 5Cdo/44/2011 z 3. mája 2011, sp. zn. 6Cdo/41/2011 z 23. júna 2011, sp. zn. 7Cdo/17/2013 zo 14. augusta 2013).

39. Dovolací súd považuje za potrebné taktiež zdôrazniť, že dovolanie je mimoriadny opravný prostriedok, pričom nie je možné skutkové zistenia zrealizované súdom prvej inštancie a odvolacím súdom podrobiť revízii, ani prieskumu hodnotenia nimi vykonaného dokazovania. Ťažisko dokazovania je totiž v konaní pred súdom prvej inštancie, ktorého skutkové závery je oprávnený dopĺňať, prípadne korigovať len odvolací súd, oprávnený za tým účelom vykonávať dokazovanie (§ 213 O. s. p., resp. §

383 - 385 C. s. p.). Dovolací súd nemôže preskúmať správnosť a úplnosť skutkových zistení súdov nižších inštancií už len z toho dôvodu, že na rozdiel od súdu prvej inštancie a odvolacieho súdu, nemá možnosť vykonávať dôkazy (prehodnocovať skutkové zistenia možno len na podklade výsledkov vykonaného dokazovania). V dovolacom konaní sa ex offio posudzuje len zákonnosť postupu súdu pri vykonávaní dokazovania (súladi jeho procesného postupu so zákonom).

40. Vzhľadom na uvedené skutočnosti, dovolací súd dospel k záveru, že rozsudok odvolacieho súdu netrpí vadou uvedenou v ustanovení § 237 písm. f/ O. s. p. Rovnako dovolací súd nezistil, že rozhodnutie odvolacieho súdu je postihnuté inou procesnou vadou taxatívne vymenovanou v § 237 O. s. p. Keďže prípustnosť dovolania žalobcu nemožno vyvodiť zo žiadneho ustanovenia Občianskeho súdneho poriadku v znení účinnom ku dňu podania dovolania, najvyšší súd ho odmietol podľa ustanovenia § 447 písm. c/ C. s. p. ako dovolanie smerujúce proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je prípustné.

41. Rozhodnutie o nároku na náhradu trov dovolacieho konania najvyšší súd neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá C. s. p.). O výške náhrady trov konania žalovaného rozhodne súd prvej inštancie (§ 262 ods. 2 C. s. p.).

42. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok nie je prípustný.